

§72 /2025

Dnr: NAT.2025.176

BJÖRNÅS 1:4 Naturminne Alm i Björnås**Bygg- och miljönämndens beslut**

Bygg- och miljönämnden beslutar att med stöd av 7 kap 10 § miljöbalken (1998:808) förklara en skogsalm, *Ulmus glabra*, med tillhörande markområde enligt bilaga som naturminne, på fastigheten BJÖRNÅS 1:4, Marks kommun.

Finansieringen av skötseln sker inom ramen för arbetsgruppen "Naturen som resurs".

Syftet med naturminnet är att bevara almen för framtiden samt stärka den livsmiljö som almen utgör för ett stort antal vanligt och sällsynt förekommande arter.

Motivering

För att tillgodose syftet med naturminnet ska de föreskrifter med stöd av 4 § förordningen om områdesskydd (1998:1252), som anges nedan med stöd av 7 kap 5 och 6 §§ miljöbalken gälla.

A. Föreskrifter med stöd av 7 kap 5 § miljöbalken om inskränkningar i markägares och annan sakägares rätt att förfoga över fastighet gällande naturminnet.

1. Det är förbjudet att avverka eller på annat sätt skada almen och dess rotsystem inom markering på kartan. Föreskriften gäller även om almen har dött. Naturvårdande åtgärder eller beskärning av grenar som utgör risk får utföras av Naturvårdsförvaltaren.

2. Det är förbjudet att utföra grävning, anläggningsarbeten eller liknande inom det område som utgör naturminne. Tunga fordon, upplag eller annat som kan skada rötterna får inte förekomma inom naturminnet.

B. Föreskrifter med stöd av 7 kap 6 § miljöbalken om markägares och annan sakägares skyldighet att tåla visst intrång.

1. Förutom de två askarna söder om almen ska området under trädkronan hållas fritt från annan framträdande vegetation.

2. Marks kommun har rätt att inom naturminnet sätta upp informationsskyltar.

3. Om almen dör, faller omkull eller behöver fällas ska den ligga kvar på plats tills dess den helt brutits ner. Stam och grenar som hamnar utanför naturminnesområdet får kapas och placeras inom naturminnesytan. Om betesdjuren får svårt att komma åt att beta på grund av för mycket grenar, så är det tillåtet att en del grenar kapas och läggs på annan plats än inom naturminnesområdet. Huvudsaken är att stammen får vara kvar och att det inte växer igen runt den.

4. Marks kommun är förvaltare av naturminnet. Naturminnet ska märkas ut enligt Naturvårdsverkets anvisningar. Föreskrifterna ska inte utgöra ett hinder för naturminnets skötsel.

Ärendet

Som en del av LONA-projektet om skyddsvärda träd föreslås Bygg- och miljönämnden att bilda ett naturminne av en skogsalm i Björnås. Då många av kommunens almar har drabbats av almsjuka och dött, har kommunen under tre år vaccinerat 19 stycken. Av de 13 som fortfarande lever, är almen i Björnås den grövsta.

Ärendets behandling

Samhällsbyggnadsförvaltningens tjänsteskrivelse daterad 2025-05-06.

Förvaltningens förslag till beslut

Bygg- och miljönämnden beslutar att med stöd av 7 kap 10 § miljöbalken (1998:808) förklara en skogsalm, *Ulmus glabra*, med tillhörande markområde enligt bilaga som naturminne, på fastigheten BJÖRNÅS 1:4, Marks kommun.

Finansieringen av skötseln sker inom ramen för arbetsgruppen "Naturen som resurs".

Dagens sammanträde

Anita Sjöstrand, Kommunbiolog redogör för ärendet.

Beslutsgång

Ordförande föreslår att bygg- och miljönämnden beslutar enligt samhällsbyggnadsförvaltningens förslag.

Förslaget antas.

Upplysningar

Detta beslut kan överklagas hos Länsstyrelsen i Västra Götalands län. Hur ni överklagar framgår av bilagan Hur man överklagar nämndens beslut.

Beslut skickas till:

Beslut delges till: Fastighetsägare.

Beslut skickas till: Länsstyrelsen Västra Götaland, Naturvårdsverket, Teknik- och servicenämnden, Naturskyddsföreningen i Mark, Älekulla Hembygdsförening, Daniel Lindblad, Naturvårdsombud Torestorp, Öxabäck, Älekulla.

Beslutskopior skickas till: Lantmäterimyndigheten och Kommunstyrelsen.

Bilagor:

Underlag för beslut.